

Nr 1111

Av herr Ståhl m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 110, angående vissa anslagsfrågor m. m. rörande det militära försvaret och civilförsvaret.

(Lika lydande med motion nr 857 i Första kammaren)

Sedan Kungl. Maj:t nu framlagt proposition nr 110 angående vissa anslagsfrågor m. m. rörande det militära försvaret och civilförsvaret vill vi göra vissa kompletteringar till de av oss i januari 1968 framlagda lika-lydande motionerna I: 518 och II: 664.

Vi konstaterar med tillfredsställelse att de av försvarsutredningen och departementschefen framlagda säkerhetspolitiska bedömningarna i huvudsak överensstämmer med av oss i ovannämnda motioner gjorda uttalanden. Vår säkerhetspolitiska situation kräver dock enligt vår mening en klarare uttryckt strävan att bibehålla vårt försvars styrka gentemot omvärlden. Detta kan åstadkommas genom en något högre medelstilldelning än den som föreslås i proposition nr 110 och genom en i motsvarande grad högre planeringsnivå.

Målsättningen för krigsmakten är vi beredda att godta i dess helhet efter en mindre komplettering. Vi anser att den nya formuleringen i andra stycket bör kompletteras med tredje styckets sista mening i den tidigare versionen som lyder: »Bevakning och försvar mot mindre företag skall kunna organiseras inom landet i dess helhet.» Därmed klargörs ytterligare i målsättningen att *hela* landet skall försvaras mot *varje* form av anfall, vilket är angeläget i en politisk manifestation av detta slag.

I ovan nämnda motioner föreslog vi, att ett försvarsbeslut skulle inriktas på en 3-årsperiod bl. a. därför att tillfälle då tidigare skulle ges att undersöka förutsättningarna för en förnyad flerpartiuppställning i den för vårt land så viktiga fråga. Vi förordar fortfarande en sådan inriktning. För att vårt förslag lättare skall kunna jämföras och vägas mot det i proposition nr 110 nu framlagda förslaget till ett 4-årsbeslut vill vi emellertid även ange den hypotetiska utgiftsram för budgetåret 1971/72, som skall utgöra utgångspunkt för den framtida planeringen. Utgiftsramen för budgetåret 1971/72 blir härvid 5 180 milj. kr. Vid en sammanräkning för de närmaste fyra budgetåren erhålls då årsbeloppen 4 870, 4 980, 5 080 och 5 180 milj. kr. räknat i prisläget maj 1967 eller till-

sammans för fyraårsperioden 20 110 milj. kr., vilket belopp således kan jämföras med propositionens förslag på 19 512 milj. kr. För att underlätta jämförelserna har vi här använt beteckningen »utgiftsram» för att ange att den av oss föreslagna återtagningen av tidigare innehållna reservationsmedel om 290 milj. kr. här har inräknats i de angivna årsbeloppen.

Vi vill vidare upprepa våra förslag att full kompensation lämnas för pris- och lönestegringar samt att 290 milj. kr. — och inte 242 milj. kr. som föreslås i proposition nr 110 — skall få återtas av de medel som enligt tidigare beslut skulle innehållas för budgetåret 1966/67.

Krigsmaktens långsiktspanering bör ske inom en klart angiven ekonomisk ram enligt de principer och med de riktlinjer som angivits i våra tidigare motioner. Utgångspunkten för planeringen under de förutsättningar som tidigare angivits blir då 5 180 milj. kr. för budgetåret 1971/72, och därefter sker en årlig ökning med ett belopp som successivt minskar med 10 milj. kr. per år, dvs. 90, 80, 70, 60, osv. milj. kr., allt under en 7-årsperiod räknat efter budgetåret 1970/71. Med den planeringsmetoden får statsmakterna erforderlig handlingsfrihet såväl vid beslutsperiodens slut som under denna.

I våra tidigare motioner har vi angivit huvudprinciperna för krigsmaktens framtida inriktning. Medelsfördelning under planeringsperioden bör ske så att de härvid angivna principerna kan följas. Vi vill härvid återigen understryka vikten av att marinens ersättningsanskaffning av bl. a. stridsfartyg och kustartilleriförband på sikt tillgodoses. Vi kan dock inte ansluta oss till den nya metodik som redovisas i proposition nr 110, där en enligt vår mening alltför detaljerad uppdelning på olika vapensystem skett för hela beslutsperioden. Riksdagen bör inte ta ställning till i propositionen gjord uppdelning av »medel för kompletteringar» utan bör överlåta åt Kungl. Maj:t att efter överbefälhavarens hörande i samband med de årliga anslagsförslagen närmare utforma en sådan fördelning. Härvid bör de principer för krigsmaktens utformning som vi givit uttryck åt i denna och våra tidigare motioner beaktas.

Den av oss föreslagna ökningen av utgiftsramen 1968/69 i förhållande till proposition nr 110 är 88 milj. kr. Därav föreslås 20,5 milj. kr. till förbättrade värnpliktsförmåner, vilket vi återkommer till i särskild motion. Av återstoden, 67,5 milj. kr., utgör 28 milj. kr. ökad reservationsmedelsförbrukning (90 — 62 milj. kr.) och 39,5 milj. kr. avses för ytterligare tygmaterielanskaffning. För att nå syftet enligt vår motion den 26 januari erfordras därav för armén 13,5 milj. kr. för bl. a. ammunitionsanskaffning, för marinen 17 milj. kr. för torpedbåtar och lätta robotar för kustartilleriet samt för flygvapnet 9 milj. kr. främst för att genomföra installation av strilmateriel.

I fråga om civilförsvarets utformning ansluter vi oss till de förslag som framlagts i propositionen.

Med anledning av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 110 måtte besluta

A. att komplettera andra stycket i målsättningen för krigsmakten med orden »Bevakning och försvar mot mindre företag skall kunna organiseras inom landet i dess helhet» samt i övrigt godkänna vad i motionen anförts angående riktlinjerna för det militära försvarets och civilförsvarets verksamhet under budgetåren 1968/69—1971/72,

B. 1) att till *Anskaffning av tygmateriel m. m.* för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 506 558 000 kr.,

2) att till *Anskaffning av fartygsmateriel m. m.* för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 262 550 000 kr. samt

3) att till *Anskaffning av flygmateriel m. m.* för budgetåret 1968/69 anvisa ett reservationsanslag av 1 089 445 000 kr.

Stockholm den 5 april 1968

Manne Ståhl (fp)

Folke Nihlfors (fp) *Lars Eliasson (cp)* *Johannes Antonsson (cp)*
i Sundborn

Nr 1112

Av herr Werbro m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 110, angående vissa anslagsfrågor m. m. rörande det militära försvaret och civilförsvaret.

(Lika lydande med motion nr 852 i Första kammaren)

Stockholm den 4 april 1968

Wiking Werbro (fp) *Gunnar Hyltander (fp)* *Sören Norrby (fp)*
